

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

60-2

100 Státní archeologický ústav 100 let moderní archeologie v českých zemích

BRNO 2019

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 60
Volume 60

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Lumír Poláček

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Rudolf Procházka, Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Zdeňka Pavková, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Šimon Ungerman

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce
Cover Photography

Litovel, Masarykova ulice. Keramická plastika koníčka (obr. 67, str. 282).
Litovel, Masarykova Street. Ceramic sculpture of a horse (Fig. 67, Pg. 282).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2019
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Copyright ©2019 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

ručního průzkumu kulturní vrstvy se již v minulosti jevila na této lokalitě jako nezbytná, jelikož s jejím odstraněním na úroveň geologického podloží by byly nenávratně zničeny nevýrazně zahloubené archeologické objekty z mladších období (Kohoutek 2007, 332).

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Literatura

Kohoutek, J. 2007: Záchranné výzkumy na lokalitě Zlín – Malenovice „Mezicestí“ 1999-2005. *Pravěk* Nová řada 15/2005, 311–340.

Resumé

Zlín (Malenovice u Zlína cadastre, Zlín District), “Zadní mezicestí”. Several medieval features were detected during a rescue excavation at the site of a planned car park within a shopping zone in Zlín-Malenovice. The objects appeared to be clustered into groups of material indistinctly embedded in a prehistoric cultural layer.

ZNOJMO (K. Ú. ZNOJMO-MĚSTO, OKR. ZNOJMO)

Ulice U Branky 7. Středověk, novověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

V rámci rekonstrukce rodinného domu v historickém jádru města Znojma byl na přelomu srpna a září r. 2016 proveden Jihomoravským muzeem ve Znojmě záchranný archeologický výzkum. Výkopové práce byly situovány v původně zadní části středověké parcely kdysi náležející k domu Velká Mikulášská 13. Během výzkumu bylo zdokumentováno mocné souvrství, jehož nejstarší vrstvu můžeme datovat do 13.–14. století, nejmladší pak do 20. století. Středověká vrstva ležela na zvětřalém skalním podloží a překrývala jeden pravěký objekt, rámcově kladený do doby bronzové. Zmiňovaná vrstva ze 13.–14. století byla porušena kamenným zdivem (zatím blíže neurčeným) a několika kúlovými jamkami.

David Rožnovský

Resumé

Znojmo (Kat. Znojmo-město, Bez. Znojmo), U Branky-Straße 7. Bei der Rettungsgrabung wurden einige Schichten dokumentiert, die älteste kann man in das 13.–14. Jahrhundert, die jüngste in das 20. Jahrhundert datieren. Die älteste mittelalterliche Schicht überdeckte ein bronzezeitliches Objekt.

ZNOJMO (K. Ú. ZNOJMO-MĚSTO, OKR. ZNOJMO)

Ulice Přemyslovců 6. Středověk, novověk. Minoritský klášter, pohřebiště. Záchranný výzkum.

Během let 2017 a 2018 byly v areálu bývalého kláštera minoritů, později františkánů, uskutečněny Jihomoravským muzeem ve Znojmě, p. o. celkem tři záchranné archeologické výzkumy. Minoritský klášter společně s klášterem klarisek a mezilehlým klášterním kostelem Nanebevzetí Panny Marie vytvářel na předhradí znojemského hradu rozsáhlý církevní okrsek, ve středověkých pramenech nazývaný „U Matky Boží“. Znojmský minoritský klášter byl postaven na velmi výhodné a symbolické poloze, na ostrohu tyčícím se 70 metrů nad Gránickým údolím, na samostatně opevněném předhradí znojemského hradu, což demonstrovalo napojení minoritů na panovnický majetát a pomyslnou duchovní patronaci nad znojmským hradem i novým městem. Samostatné kamenné opevnění předhradí vůči samotnému městu naznačují barokní plány kláštera z konce 18. století (MZA Brno, fond D22, sign. 407). Bylo prokázáno během záchranného archeologického výzkumu ÚAPP Brno v ploše bývalého Františkánského náměstí, dnes ulice Přemyslovců, na jaře 2009 (Čižmář, Lečbych 2010, 489).

Dva výzkumy proběhly v roce 2017 v prostorách křížové chodby. Jeden souvisel s úpravou vstupu do expozic. Během stavebních prací, které nezasahovaly do větších hloubek, bylo odhaleno původní základové zdivo jihozápadního křídla, jež bylo kvůli dezolátnímu stavu zbořeno roku 1822 a během adaptace bývalého kláštera na státní věznici mezi léty 1828 a 1840 nově vystavěno. Ukazují to plány staré krajské věznice v areálu bývalého františkánského kláštera s kostelem („Frohnfeste“, dnes muzeum) z let 1840–1949 (SOA Znojmo, fond Archiv města Znojma, sign. P-55. Druhý výzkum z podzimních měsíců roku 2017 byl uskutečněn v severozápadním a severovýchodním křídle ambitu a byl vyvolán stavebními pracemi souvisejícími s instalací vytápění. Během výzkumu jsme mohli prozkoumat pruh o šířce 50 cm po téměř celé délce severozápadní a severovýchodní křížové chodby podél vnitřního líce obvodové zdi směrem do rajského dvora. Díky tomuto výzkumu se nám podařilo zachytit dvě stavební fáze, a to prvotní pozdně románskou v severovýchodním křídle a na ni navazující raně gotickou fází zdokumentovanou v křídle severozápadním. Románská obvodová zeď severovýchodní chodby je pečlivě vyzděna z kamenicky opracovaného kamene, byla založena minimálně ve dvou a půl metrové hloubce vůči úrovni dnešní podlahy (při našem výkopu nebylo dosaženo základové spáry). Hluboké založení je dáno terénem, který se v těchto místech prudce svažuje směrem k severu a severovýchodu. Na severním nároží rajského dvora se románské zdivo ostře lomí a pokračuje v délce necelých čtyř metrů. Tento appendix svědčí o záměru